

2014

Hrvatska zaklada za znanost

Plan rada za 2014. godinu

1. Uvod

2. Organizacijska struktura

3. Ciljevi godišnjeg plana za 2014. godinu

3.1. CILJEVI

3.2. MJERE

4. Planirane aktivnosti za 2014. godinu

4.1. ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

4.2. USPOSTAVNI ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

4.3. FINANCIRANJE DOKTORANADA

4.4. PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

4.5. ABBVIE-HRZZ NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE

4.6. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

5. Financijski plan

1. Uvod

Hrvatsku zakladu za znanost osnovao je 2001. godine Hrvatski sabor posebnim Zakonom¹ s temeljnom svrhom razvoja i promicanja znanosti i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj te s krajnjim ciljem osiguravanja održivog društvenog i gospodarskog razvoja uz poticanje zapošljavanja i vodeći se načelima socijalne uključenosti.

Svojim je programima Zaklada financirala široku paletu projekata i programa kojima su se novačili, obrazovali i razvijali nadareni i kreativni pojedinci, posebice znanstvenici i stručnjaci s međunarodnim kompetencijama te zadržavali u Hrvatskoj kako bi preuzeli vodeće uloge u istraživanjima i razvoju u područjima u kojima Hrvatska želi razvijati gospodarstvo temeljeno na znanju i prepoznaje ih kao nacionalne prioritete. Kako bi se osigurao izbor i financiranje najboljih projekata, Zaklada je razvila postupak kompetitivnog vrednovanja projektnih prijedloga koji se temelji na prihvaćenoj europskoj praksi istorazinske procjene (engl. *peer review*), u kojemu sudjeluju u najvećem broju međunarodni stručnjaci, te na vrednovanju u odborima u kojima su uključeni hrvatski stručnjaci.

Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada osigurava potpore temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima koja su od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, i to financiranjem znanstvenih projekata i istraživačkih stipendija sljedeće okvirne skupine programa:

- programi za potporu naprednih znanstvenih istraživanja prepoznatih na međunarodnoj razini ulaganjem u vrhunske znanstvene ideje i izvrsne istraživače u Republici Hrvatskoj u svim znanstvenim područjima,
- programi za potporu vrsnih znanstvenih skupina financiranjem povezivanja znanstvenih organizacija, istraživača, znanstvene opreme i prostora te razvoja znanstvenih kapaciteta koji su od strateškog interesa,
- programi za potporu suradnje znanstvenih organizacija i gospodarstva financiranjem znanstvenih istraživanja s mogućom tehnologijskom primjenom za potrebe društvenog i gospodarskog razvoja,
- programi za potporu razvoja budućih vrhunskih znanstvenika financiranjem razvoja znanstvenih karijera u skladu s društvenim i gospodarskim potrebama, uključujući poticanje interdisciplinarnosti,

¹ NN 117/2001.

- programi za potporu sudjelovanja hrvatskih znanstvenika i znanstvenih organizacija u projektima europskih i međunarodnih fondova za znanost i inovacije, poticanjem prijave na europske i međunarodne fondove, financiranjem odobrenih vrhunskih projekata koji nisu dobili potporu te dodatnim financiranjem odobrenih i financiranih projekata,
- programi za potporu društvenih i humanističkih znanstvenih istraživanja,
- programi Fonda "Jedinstvo uz pomoć znanja" - programi za poticanje znanstvene suradnje hrvatskih znanstvenika u domovini i inozemstvu, s ciljem povezivanja s međunarodnim znanstvenim institucijama i privlačenja talenata u hrvatski znanstveni sustav.

Zaklada je 2008. godine postala punopravna članica Europske znanstvene zaklade (ESF, *European Science Foundation*), čime je olakšana integracija hrvatskih znanstvenika u europski istraživački prostor kao i razvoj programa, politika rada, procedura vrednovanja i upravljanja financiranim projektima. Od svibnja 2013. godine Zaklada je punopravna članica *Science Europe*, novoosnovane organizacije koja okuplja nacionalne ustanove koje financiraju znanstvena istraživanja da bi promovirala zajedničke interese, definirala polazište za zajedničko komuniciranje s nacionalnim vladama i ustanovama EU o temama znanstvene politike te potaknula integraciju znanstvenika u europski istraživački prostor.

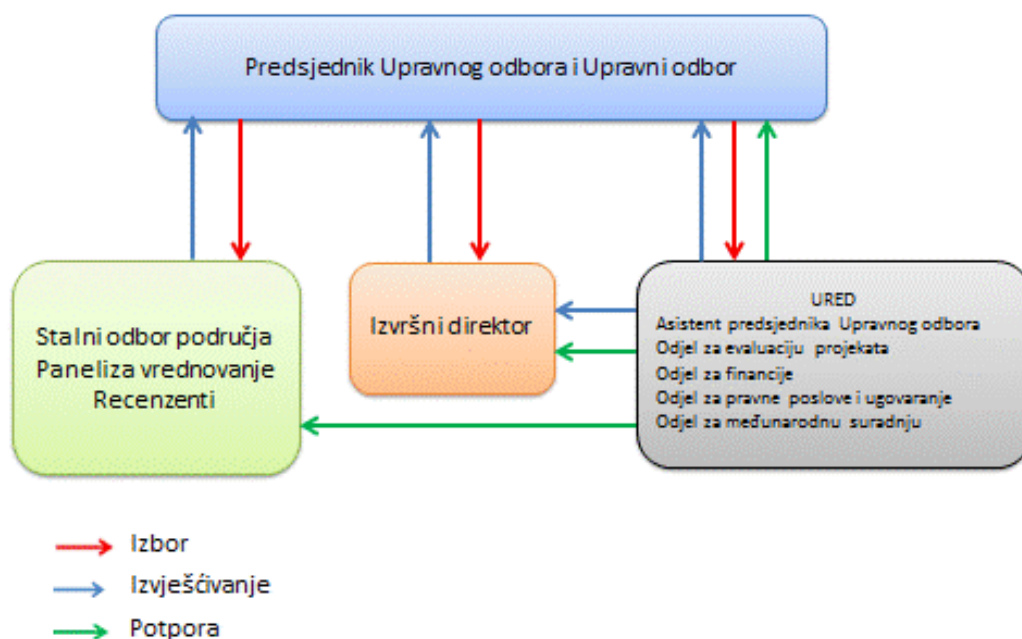
Zaklada je u rujnu 2011. godine potpisala Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača (*The European Charter for Researchers, The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers*)². U svibnju 2013. godine Zakladi je na temelju izrađene Strategije ljudskih resursa i Akcijskog plana za implementaciju načela Povelje i Kodeksa u radu Zaklade dodijeljeno pravo na uporabu loga *HR Excellence in Research* Europske komisije. Stjecanjem priznanja *HR Excellence in Research*, međunarodno su prepoznate i prihvaćene procedure i načela koje provode ustanove koje su dobile ovu oznaku.

² http://ec.europa.eu/eracareers/pdf/am509774CEE_EN_E4.pdf

2. Organizacijska struktura

Zakladom upravlja sedmočlani Upravni odbor i izvršni direktor. Ured Zaklade čine asistent predsjednika Upravnog odbora, Odjel za pravne poslove i ugovaranje, Odjel za evaluaciju projekata, Odjel za financije i Odjel za međunarodnu suradnju. Svaki odjel ima voditelja i djelatnike čija su radna mjesta sistematizirana temeljem opisa poslova odjela.

Za provođenje stručnog vrednovanja projektnih prijedloga ili stipendija za mlade istraživače, Upravni odbor može osnovati povremena i trajna povjerenstva. Stalni odbori područja osnovani su prema znanstvenim područjima, te su, između ostalih zadaća, zaduženi za grupiranje prijave na natječaje u panele za vrednovanje te imenovanje njihovih članova. Međunarodno istraživačko vrednovanje provode inozemni recenzenti koji se imenuju posebno za pojedini projekt.

Organizacijska struktura

3. Ciljevi godišnjeg plana za 2014. godinu

3.1. CILJEVI

Ciljevi za 2014. godinu su:

1. Pokretanje natječaja za program financiranja doktoranada;
2. Završetak postupaka vrednovanja projektnog ciklusa iz 2013. godine za programe Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti te uspostavljanje sustava praćenja financiranih projekata;
3. Pokretanje novog ciklusa natječaja programa Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti;
4. Pokretanje natječaja za program Partnerstvo u istraživanjima;
5. Prijava na natječaj COFUND u programu Horizon 2020;
6. Pokretanje novog ciklusa natječaja AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije;
7. Završetak rekonstrukcije unutarnjeg ustroja Zaklade i prilagodba informatičkog sustava;
8. Osiguravanje javne dostupnosti informacija o radu HRZZ;
9. Preuzimanje provedbe programa Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“.

3.2. MJERE

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, predviđa se provedba sljedećih mjera:

1. Ustrojavanje novih odjela i otvaranje prikladnih radnih mjesta kako bi se omogućilo provođenje plana rada - predviđa se ustrojavanje Odjela za mlade istraživače te ustrojavanje Odjela za međunarodne programe i fondove;
2. Potpisivanje ugovora o financiranju s voditeljima projekata koji su pozitivno vrednovani – dovršetak vrednovanja te početak ugovaranja pozitivno vrednovanih projekata predviđa se za svibanj 2014. godine;
3. Izrada izvješća o rezultatima vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti u 2013.

- godini, s pregledom po znanstvenim područjima, poljima, ustanovama i ostalim pokazateljima, kao i razvoj sustava praćenja projektnih prijedloga koji se temelji na mjerljivim indikatorima;
4. Priprema natječajne dokumentacije za natječaje koji će se raspisati tijekom 2014. godine – tijekom 2014. godine raspisat će se natječaji za programe Istraživački projekti, Uspostavni istraživački projekti, Financiranje doktoranada, Partnerstvo u istraživanjima, te za AbbVie-HRZZ nagradu za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije;
 5. Izrada internih akata koji uređuju poslovanje Zaklade – u 2014. godini donijet će se Strategija za naredno petogodišnje razdoblje, Etički kodeks, Priručnik za provedbu projekata te Pravilnik o upravljanju rezultatima znanstvenih projekata koji su prikladni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva;
 6. Izrada projektne prijave za natječaj COFUND u programu Horizon 2020;
 7. Završetak programiranja EPP sustava za prijavu projekata, kao i priprema EPP sustava za postupak nadgledanja projektnih prijedloga;
 8. Unaprjeđenje baze projekata i vrednovatelja;
 9. Stručno usavršavanje djelatnika Zaklade i vrednovatelja – detaljnije je razrađeno Planom stručnog osposobljavanja i usavršavanja djelatnika HRZZ za 2014. godinu;
 10. Jačanje međunarodne suradnje – Zaklada sudjeluje u sljedećim organizacijama i mrežama: Science Europe, European Science Foundation (ESF), European Association of Research Managers and Administrators (EARMA) i Astroparticle Physics European Consortium (ApPEC). Jačanje međunarodne suradnje temelji se također i na uspostavljenoj suradnji s Njemačkom znanstvenom zakladom i to na postupcima vrednovanja, razvoja programa i praćenja projekata;
 11. Osiguravanje javne dostupnosti informacija o radu HRZZ;
 12. Nastavak provedbe projekata fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ koji su u tijeku te integracija rada i djelatnika Fonda u poslovanje Zaklade – početkom 2014. godine potpisat će se Sporazum o prijenosu provedbe programa fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ čime se stvaraju pravne

pretpostavke za nastavak provedbe projekata Fonda koji su u tijeku te integracija rada i djelatnika Fonda u poslovanje Zaklade.

4. Planirane aktivnosti za 2014. godinu

Osnovne skupine natječaja koje će Zaklada raspisati opisane su Zakonom o Zakladi stoga je Upravni odbor nakon konstituiranja u svibnju 2013. godine pristupio njihovoj razradi i pripremi. Od osnovnih programa Zaklada će svake godine otvarati natječaje kojima je cilj razvitak istraživačkih karijera.

Tijekom 2014. godine, ovisno o dostupnim sredstvima, Zaklada će raspisati natječaj za financiranje doktoranada. U drugoj polovici 2014. Osim programa za razvitak istraživačkih karijera, pokrenut će se i natječaji za potporu suradnje znanstvenih organizacija i gospodarstva.

4.1. PROGRAM ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Istraživačkim projektima je cilj stvaranje novog i unapređenje postojećeg znanja (podržavaju istraživanje i razvojno-tehnološke aktivnosti) te primjena tih znanja ili njihovog korištenja. Programom Istraživački projekti ojačat će se sposobnost iskusnih znanstvenika i istraživačkih skupina za razvoj znanstvenih potencijala u svim područjima i poljima, te povećati mogućnosti za uspješnu prijavu na europske fondove i natječaje. Voditelji istraživačkih projekata moraju dokazati, uz vrsnoću prijedloga znanstvenog projekta, znanstvenu produktivnost te ukupni znanstveni doprinos i potencijal istraživača, što će se procijeniti u postupku vrednovanja. U istraživačkom projektu uz glavnog istraživača sudjeluje istraživački tim koji mogu činiti iskusni znanstvenici, poslijedoktorandi i doktorandi. S obzirom na posebnosti financiranja društvenih i humanističkih znanosti, koje prepoznaje i Zakon o Zakladi, njihovim izdvajanjem iz ostalih skupina programa, program Istraživački projekti prilagođen je društvenim i humanističkim znanostima ciljevima i uvjetima za prijavu. Pritom valja naglasiti da se opće odrednice natječajnog postupka i vrednovanja primjenjuju jednako za sva znanstvena područja.

Natječaj za program Istraživački projekti prvi puta je raspisan u listopadu 2013. godine s rokom završne prijave u studenom. Predviđeno je financiranje u trajanju od dvije do četiri godine, s najviše 1.000.000 kuna za projekte u trajanju od 4 godine, osim za društvene i humanističke znanosti gdje je najveći iznos financiranja 600.000 kuna. Financiraju se sljedeće opće kategorije troškova: materijalni troškovi

istraživanja, troškovi osoblja, troškovi diseminacije i suradnje, oprema (nova oprema, servisno održavanje opreme, nadogradnja opreme).

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Istraživački projekti

- **veljača - ožujak** – međunarodno istraživačko vrednovanje.
- **ožujak - travanj** – sastanci panela za vrednovanje i stalnih odbora područja.
- **svibanj** – završetak vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj za program Istraživački projekti objavljen u listopadu 2013. te početak ugovaranja i financiranja projekata.
- **rujan** – objava novog natječaja za program Istraživački projekti zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.
- **studeni** – zatvaranje natječaja za program Istraživački projekti.
 - administrativna provjera
 - sastanci stalnih odbora područja
 - vrednovanje u prvom i drugom krugu.

4.2. PROGRAM USPOSTAVNI ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Program Uspostavni istraživački projekti razvijen je kako bi se ubrzalo uspostavljanje samostalnih istraživačkih karijera mladih znanstvenika u Hrvatskoj, nudeći znanstvenicima mogućnost osnivanja istraživačkih skupina koje se bave modernim i međunarodno kompetitivnim problematikama na hrvatskim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima. Osnovni je cilj programa pridonijeti modernizaciji hrvatskog visokoobrazovnog i istraživačkog sustava i povećanju kompetitivnosti hrvatskih istraživača u europskom istraživačkom prostoru potičući mlade i perspektivne istraživače za nastavkom znanstvene karijere u Hrvatskoj.

Pored sredstava Zaklade ovi mladi znanstvenici, u skladu s osnovnim uvjetima natječaja, moraju dobiti značajnu potporu ustanove u kojoj provode istraživanje. Time se od ustanove traži da podrži rad istraživačke skupine u nastajanju, te da skupinu mladog istraživača zadrži i nakon završetka projekta koji financira Hrvatska zaklada za znanost. Jedan od važnih ciljeva Uspostavnih istraživačkih projekata je i mogućnost zapošljavanja poslijedoktoranada, čime se jamči prijenos

specijaliziranog znanja i uspješan razvoj stručnjaka u međunarodno kompetitivnim problematikama.

Predviđeno financiranje u programu Uspostavni istraživački projekti raspisanom 2013. godine iznosilo je do 1.000.000 kuna za razdoblje od 3 godine, osim za društvene i humanističke znanosti gdje je najveći predviđeni iznos 600.000 kuna. Uspostavnim istraživačkim projektom moguće je financirati opremu i njezino održavanje, materijalne troškove istraživanja, troškove diseminacije i suradnje te troškove osoblja.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Uspostavni istraživački projekti

- **veljača - ožujak** – međunarodno istorazinsko vrednovanje.
- **ožujak - travanj** – sastanci panela za vrednovanje i stalnih odbora područja.
- **svibanj** – završetak vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj za program Uspostavni istraživački projekti objavljen u jesen 2013. te početak ugovaranja i financiranja projekata.
- **rujan** – objava novog natječaja za program Uspostavni istraživački projekti zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.
- **studeni** – zatvaranje natječaja za program Uspostavni istraživački projekti.
 - administrativna provjera
 - sastanci stalnih odbora
 - vrednovanje u prvom i drugom krugu.

4.3. PROGRAM FINANCIRANJE DOKTORANADA

Program istraživačkih stipendija za doktorande pokrenut će se prvi puta 2014. godine a uključivati će stipendije u dva razdoblja, svaki u trajanju 2 godine. U prvoj fazi koja traje dvije godine, doktorand pohađa doktorski studij te je obvezan položiti ispite i prijaviti temu doktorskog rada. Temeljem vrednovanja postignutih rezultata moguće je nastaviti financiranje sljedeće dvije godine. Najvažniji kriterij za procjenu mentora bit će dobro obrazložen okvirni plan razvoja doktoranda koji

počiva na razrađenom, obrazloženom i smislenom planu znanstvenog razvoja s jasnom temom doktorske disertacije, oblicima sudjelovanja u projektu, očekivanim postignućima rada na projektu kao i obrazloženom vezom dokorskog studija s projektom jer je samo tako moguć sustavan nadzor i praćenje razvoja mladih istraživača kao i napredak u istraživačkom potencijalu.

Istraživačke stipendije uključivat će bruto plaću doktoranda koja će biti isplaćena na račun ustanove u kojoj je zaposlen mentor.

Plan djelovanja u programu financiranja doktoranada

- **veljača** – definiranje uvjeta natječaja, natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja mentora i mladih istraživača.
- **ožujak - travanj** - prilagođavanje elektroničkog sustava za prijavu (EPP) za program financiranja doktoranada.
- **travanj** – objava natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja mentora i mladih istraživača.
- **svibanj - lipanj** – objava natječaja za program financiranja doktoranada.
- **lipanj - srpanj** – zatvaranje natječaja i vrednovanje kandidata za mentore.
- **rujan** – objavljivanje pozitivno vrednovanih kandidata za mentore.
- **rujan** – ustanove na kojima su zaposleni odabrani mentori objavljuju natječaje za mlade istraživače.
- **listopad - studeni** – obavještanje Zaklade o odabranim mladim istraživačima, potpisivanje ugovora.

4.4. PROGRAM PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

Jedan od temeljnih ciljeva programa je povećati izvanproračunski udio ulaganja u znanstvena istraživanja na načelima javnog i privatnog partnerstva. Na taj način Zaklada će osigurati početne uvjete i poticaj znanstvenicima za ostvarivanje partnerstva s gospodarstvom čime će se potaknuti znanstveno-istraživački rad u industriji te olakšati uspostavljanje partnerstva dviju ili više ustanova u provođenju istraživanja. Pritom će se potaknuti hrvatsku akademsku zajednicu, odnosno, industriju i poduzetništvo na obrazovanje pojedinaca u svrhu stjecanja najviše razine akademskih kompetencija koji će služiti ne samo

znanstvenim istraživanjima, nego i razvitku gospodarstva, posebno razvijanju privrednih grana koje se temelje na visokoj tehnologiji.

Program će podupirati relevantna znanstvena istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te nastoji privući one predstavnike industrije i poduzetništva koji će značajno doprinijeti ekonomskom i tehnologijskom razvoju Republike Hrvatske. Projektima financiranim u programu Partnerstvo u istraživanju mora biti iskazana iznimna istraživačka vrijednost, fleksibilnost u odgovaranju na nove istraživačke prilike te integriranje istraživanja i obrazovanja. Poticati će se projekti koji utječu na istraživački kapacitet znanstvene ustanove te povećavaju istraživanje i razvoj u partnerskoj tvrtki.

S ovim programom Zaklada želi ojačati transfer znanja između znanstvenih i neakademske ustanova, odnosno tvrtki i poduzetnika, pospješiti razumijevanje, prilagođavanje i razvoj istraživačkih kompetencija za potrebe gospodarstva, ojačati suradnju između sveučilišta, istraživačkih ustanova, industrije te privatnog i javnog sektora, kao i edukacija i trening mladih znanstvenika te njihovo usmjeravanje prema industriji i poduzetništvu.

Plan djelovanja u programu Partnerstvo u istraživanjima

- **rujan** – objava natječaja za program Partnerstvo u istraživanjima zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.
- **studeni** – zatvaranje natječaja za program Partnerstvo u istraživanjima.
 - administrativna provjera
 - sastanci stalnih odbora
 - vrednovanje u prvom i drugom krugu.

4.5. AbbVIE-HRZZ NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE

AbbVie-HRZZ nagrada dodjeljuje se izvrsnim mladim znanstvenicima za provođenje istraživanja kojima se potiče razvoj inovacija te daljnja suradnja između gospodarstva i javnih znanstvenih ustanova u polju farmacije.

Kriteriji za vrednovanje prijave uključuju, između ostaloga, inovativnost i znanstveni doprinos predloženog istraživanja, mogućnost primjene rezultata istraživanja u društvenom i/ili gospodarskom sektoru te procjenu dosadašnjih

znanstvenoistraživačkih aktivnosti predlagača projekta poput objavljenih znanstvenih radova u prvom kvartilu najizvršnijih časopisa u predmetnom području znanosti, dobivenih uglednih nagrada i priznanja za znanstveno djelovanje.

Na natječaj se mogu prijaviti mladi znanstvenici – poslijedoktorandi, odnosno, viši asistenti zaposleni na javnim znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Plan djelovanja

- **listopad** - objava natječaja.
- **studeni** - zatvaranje natječaja.
 - vrednovanje pristiglih prijava.
 - javno predstavljanje dobitnika.

4.6. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Ciljeve natječaja i način prijave Zaklada će javno predstaviti na sveučilištima i javnim institutima. Javno predstavljanje Zaklade intenzivirat će se u mjesecima koji prethode raspisivanju natječaja. Uz javna izlaganja Zaklada će sve podatke vezane uz nove programe, ali i rezultate natječaja koji su u tijeku, objavljivati na svojim mrežnim stranicama te u glasilu Zaklade u elektroničkom obliku.

- **svibanj – rujan** – javna predstavljanja natječaja Hrvatske zaklade za znanost.

5. Financijski plan

Financijski plan Zaklade dostupan je na mrežnim stranicama zaklade (www.hrzz.hr). Godišnji plan rada usklađen je s financijskim planom.

**Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost donio je Plan rada za 2014. godinu na 17. sjednici održanoj 20. 3. 2014.
Urbroj: O-946-2014.**

Predsjednik Upravnog odbora
Akademik Dario Vretenar